

บทที่ ๔

ความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น

อาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงฐานะทาง เศรษฐกิจสังคมของบุคคลและบุคคลแต่ละคน ย่อม เลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันตามที่เราเห็นว่าดีที่สุด ประกอบกับแรงจูงใจที่ได้รับจากอาชีพนั้น ๆ เพราะแต่ละอาชีพย่อมให้ผลประโยชน์ไม่เท่าเทียมกัน ในเรื่องนี้ Ford และ Box^๑ กล่าวว่า ถ้าเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดได้ พบว่าบุคคลจะเลือกกระทำใน สิ่งที่เขาเล็งเห็นว่าเขามีโอกาสกระทำได้สำเร็จ ได้รับรางวัลหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำ นั้น เมื่อนำมาอธิบายในเรื่องการประกอบอาชีพ เห็นได้ว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเป็นอย่างไรและ โอกาสที่จะ เป็นไปได้อย่างไรสองประการนี้จะสามารถชักนำให้บุคคลมุ่งหวังในอาชีพแตกต่างกัน นอกจากนี้สถานภาพทางสังคมของแต่ละอาชีพอาจ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคล เลือกอาชีพต่างกัน อาชีพที่มีสถานภาพทางสังคมสูงย่อม เป็นที่ปรารถนาของบุคคลมากกว่าอาชีพที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ^๒ จากแรงจูงใจและการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพรวมทั้งภูมิหลังของบุคคลย่อม เป็นองค์ประกอบในการ สร้างความมุ่งหวังในอาชีพของแต่ละบุคคลด้วย ในการศึกษาความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมี ความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น" โดยมีเหตุผลว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมีโอกาสรู้จักโลกภายนอกรวมทั้งได้รับประสบการณ์ทางสังคมจาก การย้ายถิ่นและการดิ้นรนเพื่อศึกษาต่อในกรุงเทพมหานคร โดยหวังที่จะประกอบอาชีพที่ดีในอนาคต จึงน่าจะมี ความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ซึ่งส่วนมากอาศัยอยู่ในสภาพสังคมแห่ง เดียวคือกรุงเทพมหานคร

^๑Julienne Ford and Steven Box, "Sociological Theory and Occupational Choice," American Sociological Review 15 (May 1967) : 289.

^๒Richard H. Hall, Occupational and the Social Structure, (Englewood Cliffs, N.J. : Printice-Hall, 1969), pp.31-41.

จากการศึกษาความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในตารางที่ ๒๖ พบโดยส่วนรวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ มุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับการแพทย์ วิทยาศาสตร์ มากที่สุดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ รองลงมาคืออาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย เป็นร้อยละ ๑๔.๒ และอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรน้อยที่สุด เป็นร้อยละ ๓.๑ การที่นักเรียนผู้ตกเป็นตัวอย่างมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรน้อยที่สุดนั้นอาจเนื่องมาจากค่านิยมในสังคมที่นิยมอาชีพอื่น ๆ และแม้แต่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นเองก็มุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นมาจากเขตเมืองมากกว่า จากเขตชนบทและถึงแม้จะย้ายมาจากเขตชนบทก็อาจมาจากครอบครัวที่มีฐานะดีซึ่งมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพที่นิยมว่าดีกว่าอาชีพการเกษตร ผลที่ได้จากการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของเฉลิมชัย อุบลพงษ์^๑ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และบทบาทของโรงเรียนในการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท พบว่านักเรียนที่เลือกศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประสงค์จะศึกษาต่อวิชาแพทย์มากที่สุด รองลงมาคือวิชาการปกครอง

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่น พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากันคือ ๖.๖ แต่เมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพแตกต่างกันในบางกลุ่มอาชีพอย่างชัดเจน กล่าวคือนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย อาชีพเกี่ยวกับการบัญชี และอาชีพรับราชการสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยอมรับนับถือมากในต่างจังหวัด จึงเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนผู้ย้ายถิ่นที่มาจากต่างจังหวัดมุ่งหวังในอาชีพเหล่านี้สูง ส่วนอาชีพที่นักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น ได้แก่ อาชีพเกี่ยวกับสถาปนิก วิศวกร และอาชีพเกี่ยวกับการค้า ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนสูงและรู้จักแพร่หลายในกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำให้นักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพเหล่านี้มากกว่านักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด

^๑เฉลิมชัย อุบลพงษ์, "การศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และบทบาทของโรงเรียนในการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท" (ปริทัศน์กนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๑), หน้า ๑๐๔.

ตารางที่ ๒๖ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ

ความมุ่งหวังในอาชีพ	การย้ายถิ่น		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๒.๗	๓๒.๒	๓๒.๔
สถาปนิก วิศวกร	๘.๑	๑๓.๒	๑๑.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๓.๕	๑๗.๐	๑๙.๒
สอน	๒.๕	๕.๖	๔.๕
สังคม	๘.๘	๙.๕	๙.๓
บัญชี	๑๑.๖	๗.๐	๘.๖
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๖.๒	๓.๖	๔.๕
การค้า	๓.๕	๘.๖	๖.๕
เกษตร	๓.๑	๓.๒	๓.๑
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๓๗๐)	(๗๒๔)	(๑๐๙๔)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๖	๖.๖	๖.๖

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ผลที่ได้จากการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่วางไว้ว่า นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น กล่าวคือ โดยส่วนรวมไม่พบความแตกต่างของความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นแต่พบความแตกต่างในรายอาชีพ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะการเลือกอาชีพของบุคคลแต่ละคนแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ทางสังคมที่แต่ละคนได้รับรวมทั้งถิ่นที่อยู่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sewell, Haller และ Strous^๑ ที่พบว่าสภาพต่าง ๆ ทางสังคมจะมีอิทธิพลต่อความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียน ดังนั้นในการศึกษารุ่นนี้จึงนำปัจจัยทางประชากร ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจมาพิจารณาประกอบ

ปัจจัยทางประชากร

ปัจจัยทางประชากรเป็นปัจจัยที่แสดงถึงภูมิหลังทางด้านครอบครัวของนักเรียนซึ่งน่าจะยังผลต่อความมุ่งหวังในอาชีพของบุตรด้วย สำหรับปัจจัยทางประชากรที่นำมาพิจารณาในการศึกษารุ่นนี้ คือ สถานภาพการย้ายถิ่นของบิดามารดา เพศ สถานภาพสมรสของบิดามารดา อายุของบิดาและขนาดของครอบครัว

๑. สถานภาพการย้ายถิ่นของบิดามารดา การย้ายถิ่นของบิดามารดาย่อหมายถึงการได้ติดต่อกับโลกภายนอกและการได้รับประสบการณ์แตกต่างกันไปซึ่งจะส่งผลให้มีแนวความคิดแตกต่างกันในการให้การแนะนำด้านอาชีพแก่บุตร สำหรับการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่บิดามารดามีสถานภาพการย้ายถิ่นเหมือนกัน" จากการศึกษาตารางที่ ๒๗ พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาเคยย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพโดยส่วนรวมสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดาไม่เคยย้ายถิ่นเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๖ และ ๖.๕ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นของนักเรียนก็ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะบิดามารดาที่เคยย้ายถิ่นได้รับประสบการณ์และแนวความคิดกว้างขวางกว่าบิดามารดาที่ไม่เคยย้ายถิ่น ซึ่งบิดามารดาที่เคยย้ายถิ่นเหล่านี้ น่าจะสามารถวางแผนการประกอบอาชีพ

^๑W.H.Sewell, A.O.Haller, and M.A.Strous, "Social Status and Educational and Occupational Aspiration," American Sociological Review 22 (August 1957) : 66-73.

ตารางที่ ๒๗ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น

จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและสถานภาพการย้ายถิ่นของบิดามารดา

ความมุ่งหวังในอาชีพ	บิดามารดาไม่เคยย้าย			บิดามารดาเคยย้าย		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๑.๗	๓๑.๐	๓๑.๒	๓๓.๗	๓๔.๒	๓๔.๐
สถาปนิก วิศวกร	๗.๗	๑๒.๖	๑๑.๑	๘.๗	๑๕.๐	๑๒.๐
กฎหมาย การเมือง	๒๖.๘	๑๗.๙	๒๐.๖	๒๐.๑	๑๕.๖	๑๗.๓
สอน	๒.๗	๕.๒	๔.๕	๒.๒	๖.๒	๑๗.๓
สังคม	๖.๐	๑๐.๐	๘.๘	๑๒.๐	๘.๘	๑๐.๙
บัญชี	๑๑.๕	๖.๐	๗.๖	๑๑.๕	๘.๘	๙.๕
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๖.๖	๕.๘	๕.๓	๖.๐	๒.๐	๓.๖
การค้า	๓.๓	๙.๘	๗.๘	๓.๘	๗.๒	๕.๕
เกษตร	๓.๗	๒.๗	๓.๑	๒.๒	๓.๒	๒.๕
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๑๘๓)	(๔๒๐)	(๖๐๓)	(๑๘๕)	(๓๐๗)	(๔๙๑)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๕	๖.๔	๖.๕	๖.๖	๖.๗	๖.๖

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ให้แก่นุศรได้กว้างขวางกว่า และกระตุ้นให้บุคคลมีความมุ่งหวังสูงกว่าบิดามารดาที่ไม่เคยย้ายถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพก็พบข้อเท็จจริงในทำนองเดียวกันว่านักเรียนที่บิดามารดาเคยย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดาไม่เคยย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับกฎหมายและราชการเท่านั้นที่พบว่านักเรียนที่บิดามารดาไม่เคยย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนที่บิดาเคยย้ายถิ่น ซึ่งน่าจะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่รู้จักแพร่หลายและทุกคนเกี่ยวข้องตั้งแต่เกิดมา ถึงแม้ไม่เคยย้ายถิ่นก็รู้จักอาชีพเหล่านี้ดีและเห็นเป็นอาชีพที่ดีและมีเกียรติ

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความมุ่งหวังในอาชีพโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นทั้งสิ้น ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชีและราชการ เท่านั้นที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ทั้งนี้ น่าจะเป็น เพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่รู้จักแพร่หลายมีเกียรติและมีอำนาจมาก ในต่างจังหวัดจึงทำให้นักเรียนผู้ซึ่งย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดมุ่งหวังในอาชีพเหล่านี้สูง

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานภาพการย้ายถิ่นของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียน โดยปรากฏผลว่านักเรียนที่บิดามารดาเคยย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดาไม่เคยย้ายถิ่น นักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันในบางกลุ่มอาชีพกล่าวคือส่วนใหญ่ นักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชี และราชการ ซึ่งพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น

๒. เพศ เพศน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้จ่ายแก่อาชีพได้ ในสังคมโดยทั่วไปมักแบ่งอาชีพตามเพศไว้อย่างกว้าง ๆ เช่น อาชีพทหารและตำรวจเหมาะสมกับเพศชาย อาชีพพยาบาลเหมาะสมกับเพศหญิง^๑ ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมี ความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่เป็นเพศเดียวกัน" จากการศึกษาดารางที่ ๒๔ พบโดยรวม

^๑ ก่อ สวัสดิพานิช, วัยรุ่นและการปรับปรุงบุคลิกภาพ (กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔) หน้า ๗๔.

ว่านักเรียนชายมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๗ และ ๖.๔ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาอาชีพพบว่านักเรียนชายมีความมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนหญิงในอาชีพเกี่ยวกับสถาปนิกและอาชีพเกี่ยวกับกฎหมายเท่านั้น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนชายส่วนใหญ่เลือกอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ดี มีความก้าวหน้าและท้าทายกับความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมุทร นุชนารถ^๑ ที่พบว่านักเรียนชายมีค่านิยมสูงสุดในวิชารัฐศาสตร์ รองลงมาคือเกษตรศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนอาชีพที่นักเรียนหญิงมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนชาย ได้แก่ อาชีพเกี่ยวกับแพทย์ พยาบาล ซึ่งแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เป็นอัตราร้อยละ ๓๗.๔ และ ๒๖.๓ ตามลำดับ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพนี้ต้องใช้ความอดทน เสียสละ และความอ่อนโยน ซึ่งเป็นลักษณะส่วนใหญ่ของผู้หญิง นอกจากนี้ยังมีอาชีพที่นักเรียนหญิงมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนชาย ได้แก่ อาชีพเกี่ยวกับการสอน สังคม การบัญชีและราชการ

จากการศึกษาด้านความมุ่งหวังในการศึกษา (ตารางที่ ๑๒) พบว่า นักเรียนหญิงมีความมุ่งหวังในการศึกษาสูงกว่านักเรียนชาย แต่ในตารางที่ ๒๔ กลับพบว่านักเรียนชายมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงนั้น เนื่องจากการจัดอันดับอาชีพซึ่งปรากฏว่าอาชีพที่ได้รับการจัดอันดับต้น ๆ และให้คะแนนสูง เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง และนอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับจำนวนปีที่ศึกษากล่าวคือนักเรียนหญิงมุ่งหวังอาชีพเกี่ยวกับการสอน สังคมและบัญชี ซึ่งนิยมศึกษาจนถึงชั้นปริญญาโทและสูงกว่าจึงจะเป็นที่ยอมรับ แต่อาชีพเหล่านี้จัดอยู่ในอันดับหลัง ๆ และเมื่อนำความมุ่งหวังในการศึกษามาพิจารณาพร้อมกับความมุ่งหวังในอาชีพและเพศ ในตารางที่ ๒๕ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังในอาชีพสอดคล้องกับความมุ่งหวังในการศึกษากว่านักเรียนหญิงที่มุ่งหวังในการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี แต่กลับมีความมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์สูงสุดและสูงกว่านักเรียนชาย แสดงให้เห็นว่านักเรียนหญิงกลุ่มนี้มีความมุ่งหวังที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

^๑สมุทร นุชนารถ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๑๓," หน้า ๕๖.

ตารางที่ ๒๘ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและ
และผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและเพศ

ความมุ่งหวังในอาชีพ	ชาย			หญิง		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๒๔.๔	๒๗.๐	๒๖.๓	๓๔.๔	๓๖.๔	๓๗.๔
สถาปนิก วิศวกร	๑๓.๖	๒๑.๔	๑๘.๗	๓.๑	๕.๔	๕.๐
กฎหมาย การเมือง	๓๗.๓	๒๓.๘	๒๘.๔	๑๐.๔	๑๑.๑	๑๑.๐
สอน	๑.๑	๓.๓	๒.๗	๓.๖	๗.๕	๖.๒
สังคม	๔.๕	๔.๔	๔.๖	๑๓.๐	๑๓.๗	๑๓.๔
บัญชี	๔.๗	๕.๓	๖.๘	๑๓.๕	๘.๘	๑๐.๓
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๔.๑	๒.๖	๓.๑	๘.๓	๔.๒	๕.๗
การค้า	๒.๕	๔.๒	๗.๑	๔.๑	๘.๐	๖.๗
เกษตร	๐.๕	๑.๗	๒.๓	๓.๖	๓.๕	๓.๘
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๑๗๗)	(๓๔๑)	(๕๑๘)	(๑๕๓)	(๓๘๘)	(๕๔๑)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๗	๖.๗	๖.๗	๖.๕	๖.๕	๖.๕

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ตารางที่ ๒๙ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ ความมุ่งหวัง
ในการศึกษาและเพศ

เพศและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	ความมุ่งหวังในการศึกษา			
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท, และสูงกว่า	อื่น ๆ
<u>ชาย</u>				
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๘.๖	๒๒.๓	๓๕.๐	๒๔.๐
สถาปนิก วิศวกร	๑๗.๒	๑๘.๔	๑๘.๔	๑๖.๐
กฎหมาย การเมือง	๒๔.๑	๓๑.๘	๒๖.๕	๒๔.๐
สอน	๕.๒	๒๑.๔	๒.๒	๔.๐
สังคม	๖.๘	๕.๒	๓.๖	๕.๐
บัญชี	๖.๘	๙.๐	๕.๕	๕.๐
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๘.๖	๓.๓	๑.๓	๕.๐
การค้า	๒๐.๗	๕.๓	๕.๘	๑๒.๐
เกษตร	๑.๗	๒.๔	๑.๘	๘.๐
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๕๘)	(๒๑๑)	(๒๒๓)	(๒๕)
<u>หญิง</u>				
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๕.๐	๓๑.๔	๔๑.๗	* ก
สถาปนิก วิศวกร	๑.๗	๓.๑	๗.๑	-
กฎหมาย การเมือง	๖.๗	๑๐.๘	๑๒.๓	* ก
สอน	๑๕.๐	๗.๒	๕.๒	-
สังคม	๑๑.๗	๑๖.๐	๑๒.๓	* ก
บัญชี	๑๕.๐	๑๒.๕	๘.๕	-
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๕.๐	๗.๗	๕.๕	* ก
การค้า	๖.๗	๕.๖	๗.๑	* ก
เกษตร	๓.๓	๖.๒	๑.๕	-
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๖๐)	(๑๘๔)	(๓๐๕)	(๓)

* ก จำนวนรวมทั้งหมดต่ำกว่า ๕

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นจำแนกตามเพศ ปรากฏโดยส่วนรวมว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชี และราชการ สูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพเกี่ยวกับกฎหมายนั้นนักเรียนชายผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชายเหล่านี้ต้องการเป็นนักกฎหมายหรือนักปกครอง ซึ่งเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีอำนาจมากในต่างจังหวัด ส่วนนักเรียนหญิงผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ การบัญชี และราชการ

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเพศมีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพ โดยปรากฏผลว่านักเรียนชายมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพเกี่ยวกับสถาปนิกและกฎหมาย นอกจากนี้นักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันในรายอาชีพกล่าวคือนักเรียนชายผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย ราชการและการบัญชีสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ต้องการเป็นนักบริหารและนักการปกครองซึ่งมีเกียรติและมีอำนาจมากในต่างจังหวัด ส่วนนักเรียนหญิงผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ การบัญชีและราชการ

๓. สถานภาพสมรสของบิดามารดา สถานภาพสมรสของบิดามารดาแสดงถึงสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัวซึ่งน่าจะส่งผลให้บุตรมีความทะเยอทะยานแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสเหมือนกัน" จากการศึกษาตารางที่ ๓๐ พบว่านักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสสมรสมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๖ และ ๖.๓ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็พบข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสสมรสได้รับการกระตุ้นได้รับการเอาใจใส่และได้รับกำลังใจจากบิดามารดามากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสอื่น ๆ จึงทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจมากกว่า ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษานี้ตรงกันข้ามกับการศึกษาของ Cook^๑ ที่พบว่าความสนใจต่ออาชีพ สถานภาพสมรสของบิดามารดาและ

^๑Cook, "Factors Associated with the Occupational Choice of Young Man," p. 799.

ตารางที่ ๓๐ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น

จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและสถานภาพสมรสของบิดามารดา

ความมุ่งหวังในอาชีพ	สมรส			หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๔.๗	๓๒.๙	๓๓.๕	๒๓.๕	๒๙.๒	๒๗.๒
สถาปนิก วิศวกร	๘.๓	๑๓.๒	๑๑.๕	๗.๘	๑๓.๕	๑๑.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๒.๔	๑๗.๑	๑๘.๙	๒๘.๑	๑๕.๘	๒๐.๑
สอน	๒.๖	๕.๖	๔.๘	๑.๖	๕.๘	๔.๓
สังคม	๗.๖	๘.๖	๘.๒	๑๕.๖	๑๔.๒	๑๔.๗
บัญชี	๑๑.๖	๗.๔	๘.๔	๑๐.๙	๕.๘	๗.๖
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๖.๖	๓.๙	๔.๘	๔.๗	๑.๗	๒.๗
การค้า	๓.๖	๘.๗	๗.๐	๓.๑	๘.๓	๖.๕
เกษตร	๒.๖	๒.๖	๒.๕	๔.๗	๕.๘	๕.๔
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๓๐๓)	(๖๐๘)	(๙๑๑)	(๖๔)	(๑๒๐)	(๑๘๔)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๖	๖.๖	๖.๖	๖.๓	๖.๓	๖.๓

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

สัมพันธภาพในครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ การศึกษาของสมุทร นุชนารถ^๑ ก็พบในทำนองดังกล่าวข้างต้น เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาราย อาชีพพบว่านักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสสมรสมุ่งหวังในอาชีพแพทย์สูงกว่านักเรียนที่บิดา มารดามีสถานภาพสมรสหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ในอัตราร้อยละ ๓๓.๕ และ ๒๗.๒ ตาม ลำดับ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนหรือการศึกษาสูงและ ได้รับผลตอบแทนสูงด้วย ซึ่งนักเรียนที่มีพร้อมทั้งบิดาและมารดาน่าจะได้รับการสนับสนุนเต็มที่

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น พบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นและ นักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันไม่ว่าบิดามารดาจะมีสถานภาพ สมรสอย่างไร และเมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่า นักเรียนผู้ย้ายถิ่นทั้งสิ้น ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชี ราชการและอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ ในกลุ่มที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสสมรสซึ่งพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีอำนาจมากในต่างจังหวัดจึงทำให้นักเรียน ผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพเหล่านี้สูง

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานภาพสมรสของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับ ความมุ่งหวังในอาชีพ กล่าวคือ นักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสสมรสมีความมุ่งหวังในอาชีพสูง กว่านักเรียนที่บิดามารดาหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ และความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียน ผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันเมื่อบิดามารดามีสถานภาพสมรส เหมือนกัน ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชี ราชการ และอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ ในกลุ่มที่บิดามารดามี สถานภาพสมรสเท่านั้นที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น

๔. อายุของบิดา อายุของบิดาน่าจะแสดงถึงระยะเวลาที่ได้รับประสบการณ์ซึ่งแต่ละ คนน่าจะได้รับแตกต่างกันตามอายุของตน เกี่ยวกับเรื่องมี Ginzberg^๒ ได้ศึกษาพบว่าปัจจัยที่

^๑สมุทร นุชนารถ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๑๓," หน้า ๑๐๓.

^๒Eli Ginzberg, The Developing of Human Resources. (New York : McGraw-Hill Book Co., 1966), p.53.

สำคัญในการตัดสินใจเลือกงานบุคคลนั้นคืออายุและประสบการณ์ที่ผ่านมาของเขาซึ่งน่าจะยังผลให้การแนะนำหรือการวางแผนอนาคตให้แก่บุตรแตกต่างกันด้วย ในการศึกษาคั้งนี้ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่บิดามีอายุเท่ากัน" จากการศึกษาตารางที่ ๓๑ พบโดยส่วนรวมนักเรียนที่บิดามีอายุต่ำกว่า ๕๐ ปีมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดามีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๖ และ ๖.๔ ตามลำดับ แม้เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็ปรากฏข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดาที่มีอายุต่ำกว่า ๕๐ ปีเป็นชนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาสูงและมีความตื่นตัวในการที่จะสร้างฐานะและความมั่นคงให้กับครอบครัวจึงคอยกระตุ้นและสนับสนุนบุตรของตนให้มีแนวความคิดไปในทางเดียวกันกับตนด้วย เมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนที่บิดาอายุต่ำกว่า ๕๐ ปี มุ่งหวังในอาชีพส่วนใหญ่สูงกว่านักเรียนที่บิดาอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ทั้งนี้ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับราชการ การค้าและเกษตร ซึ่งปรากฏผลตรงกันข้ามกล่าวคือนักเรียนที่บิดาอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนที่บิดาอายุต่ำกว่า ๕๐ ปี ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะบิดาของนักเรียนเหล่านี้ได้ประสบการณ์จากงานอาชีพเหล่านี้ซึ่งเป็นอาชีพเก่าแก่จึงสนับสนุนให้บุตรมีความเห็นคล้อยตามด้วย

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นตามอายุของบิดาพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายพบข้อเท็จจริงว่า นักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพส่วนใหญ่สูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมาย ราชการ และการบัญชีในกลุ่มที่บิดาอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ซึ่งนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องมากในต่างจังหวัด

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอายุของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพของบุตร กล่าวคือบุตรที่บิดามีอายุต่ำกว่า ๕๐ ปี มีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่าบุตรที่บิดามีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป และนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเมื่อพิจารณาในรายอาชีพนั้นพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมาย ราชการ และบัญชีในกลุ่มที่บิดาอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป

ตารางที่ ๓๑ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้อยู่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและ
อายุของบิดา

ความมุ่งหวังในอาชีพ	ต่ำกว่า ๕๐ ปี			๕๐ ปีขึ้นไป		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๕.๐	๓๑.๘	๓๒.๘	๓๓.๓	๓๑.๘	๓๒.๘
สถาปนิก วิศวกร	๑๐.๘	๑๑.๘	๑๑.๑	๕.๓	๑๕.๑	๑๑.๘
กฎหมาย การเมือง	๒๓.๓	๑๗.๘	๑๘.๘	๒๒.๐	๑๕.๘	๑๗.๖
สอน	๑.๘	๗.๘	๕.๖	๔.๐	๓.๘	๓.๘
สังคม	๘.๒	๘.๘	๘.๗	๘.๗	๘.๐	๘.๒
บัญชี	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๑๒.๗	๖.๘	๘.๕
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๖.๑	๓.๘	๔.๖	๗.๓	๔.๒	๕.๑
การค้า	๘.๐	๖.๘	๕.๒	๔.๐	๑๑.๓	๘.๗
เกษตร	๑.๘	๒.๘	๒.๒	๒.๗	๓.๘	๓.๓
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๑๖๓)	(๓๓๓)	(๔๙๖)	(๑๕๐)	(๓๑๑)	(๔๖๑)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๘	๖.๖	๖.๖	๖.๘	๖.๘	๖.๘

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

๕. ขนาดของครอบครัว ขนาดของครอบครัวแสดงถึงจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันซึ่งหมายถึงภาระของบิดาที่จะต้องเลี้ยงดูและให้การสนับสนุน ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่มีขนาดครอบครัวเท่ากัน" จากการศึกษาตารางที่ ๓๒ พบโดยส่วนรวมว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดกลางมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดเล็กและครอบครัวขนาดใหญ่ และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนยิ่งมาจากครอบครัวขนาดใหญ่ขึ้นยิ่งมีความมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์และราชการมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเบญจา จิรภัทรพิมล^๑ ที่พบว่านักศึกษาที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ขึ้นยิ่งมีความมุ่งหวังในอาชีพกลุ่มต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นจำแนกตามขนาดครอบครัวพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น เฉพาะผู้ที่มาจากครอบครัวขนาดเล็กเท่านั้น โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๖ และ ๕.๘ ตามลำดับนอกจากนี้ไม่พบความแตกต่างในส่วนรวมแต่แตกต่างในรายอาชีพกล่าวคือนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ การสอน และการบัญชีในครอบครัวขนาดกลาง และอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชีและราชการในครอบครัวขนาดใหญ่ นอกจากนั้นนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ย้ายถิ่น

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าขนาดของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพโดยปรากฏว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดกลางมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่และขนาดเล็ก และนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น เฉพาะกลุ่มที่มาจากครอบครัวขนาดเล็กเท่านั้น นอกจากนี้ไม่พบความแตกต่างในส่วนรวมแต่แตกต่างในรายอาชีพกล่าวคือนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ การสอน และการบัญชีในครอบครัวขนาดกลาง และอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย การบัญชีและราชการในครอบครัวขนาดใหญ่ นอกจากนั้นนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ย้ายถิ่น

^๑เบญจา จิรภัทรพิมล, "ความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๔," หน้า ๘๓.

ตารางที่ ๓๒ อัตราส่วน ร้อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น
จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและขนาดของครอบครัว

ความมุ่งหวังในอาชีพ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๑๘.๔	๓๒.๑	๒๗.๖	๓๕.๘	๓๐.๘	๓๒.๔	๓๒.๕	๓๔.๖	๓๔.๐
สถาปนิก วิศวกร	๗.๕	๑๖.๗	๑๓.๘	๑๐.๔	๑๒.๓	๑๑.๗	๕.๗	๑๓.๒	๑๐.๔
กฎหมาย การเมือง	๒๑.๑	๑๒.๘	๑๕.๕	๒๐.๒	๒๐.๑	๒๐.๑	๒๗.๒	๑๓.๕	๑๘.๖
สอน	๕.๓	๓.๘	๕.๓	๑.๗	๖.๐	๕.๗	๒.๕	๖.๕	๕.๕
สังคม	๑๘.๔	๑๒.๘	๑๕.๗	๙.๒	๙.๗	๙.๕	๖.๓	๘.๓	๗.๕
บัญชี	๑๕.๘	๖.๕	๙.๕	๑๒.๗	๗.๐	๙.๘	๙.๕	๗.๕	๘.๓
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๒.๖	๓.๘	๓.๕	๖.๕	๓.๕	๕.๓	๗.๐	๒.๘	๕.๐
การค้า	๕.๓	๗.๗	๖.๕	๒.๓	๗.๘	๖.๑	๕.๕	๑๐.๒	๘.๐
เกษตร	๕.๒	๓.๕	๕.๓	๑.๓	๒.๕	๒.๕	๕.๕	๓.๕	๓.๗
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๓๘)	(๗๘)	(๑๑๖)	(๑๗๓)	(๓๘๓)	(๕๕๖)	(๑๕๘)	(๒๖๖)	(๔๒๔)
* ค่าเฉลี่ย	๕.๘	๖.๖	๖.๓	๖.๘	๖.๖	๖.๖	๖.๕	๖.๕	๖.๕

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ปัจจัยทางสังคม

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยทางสังคมมีผลต่อความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียน ในประเทศสหรัฐอเมริกา Empey^๑ พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางและชั้นสูงจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชนชั้นต่ำ และเด็กที่มาจากครอบครัวชนชั้นต่ำมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่าอาชีพของบิดา นอกจากนี้ Havighurst และ Neugarten^๒ ได้กล่าวถึงชนชั้นต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาว่าชนชั้นสูงถือว่าการศึกษาคือเป็นสิ่งสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูบุตรและอาชีพที่ชนชั้นสูงก็คิดว่าเหมาะสมสำหรับบุตรของตนได้แก่ สถาปนิก แพทย์และนักกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงนำปัจจัยทางสังคมได้แก่ ผลการเรียนของนักเรียนและการศึกษาของบิดามาพิจารณาประกอบ

๑. ผลการเรียน ผลการเรียนของนักเรียนแสดงถึงระดับสติปัญญาที่สามารถจะศึกษาต่อในระดับสูงซึ่งน่าจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพด้วย ดังเห็นได้จากการศึกษาของ Cook^๓ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียนชายวัยรุ่นในรัฐวิสคอนซิน ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจ ความมุ่งหวัง สติปัญญาและความสนใจต่ออาชีพ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่มีผลการเรียนระดับเดียวกัน" จากตารางที่ ๓๓ พบโดยส่วนรวมว่านักเรียนมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามระดับผลการเรียนและเมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน แสดงว่าความมุ่งหวังในอาชีพมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับผลการเรียน นักเรียนที่มีผลการเรียนดีย่อมมีโอกาสดีกว่าในการศึกษาและย่อมมั่นใจ

^๑Lar Mar T. Empey, "Social Class and Occupational Aspiration : A Comparison of Absolute and Relative Measurement," American Sociological Review 21 (December 1950) : 703-709.

^๒Robert J. Havighurst and Bernice L. Neugarten, Society and Education. (Boston : Allyn and Bacon, 1967), pp.22-29.

^๓Cook, "Factors Associated with the Occupational Choices of Young Men," p. 799.

ในความสามารถของคนที่ประกอบอาชีพซึ่งใช้ความสามารถสูงและมีเกียรติได้ เมื่อพิจารณารายชื่ออาชีพพบว่านักเรียนมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามผลการเรียน เฉพาะในกลุ่มอาชีพระดับสูงเท่านั้น กล่าวคืออาชีพที่เกี่ยวกับการแพทย์และอาชีพเกี่ยวกับสถาปนิก วิศวกร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพเหล่านี้ต้องใช้ความสามารถในการศึกษาและการทำงานสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ นอกจากนั้นนักเรียนมุ่งหวังในทางกลับกันกับผลการเรียน และที่น่าสังเกตคือนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมากและดีนั้นมุ่งหวังในอาชีพแพทย์มากที่สุด ในขณะที่นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำมุ่งหวังอาชีพเกี่ยวกับกฎหมายมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมุทร นุชนารถ^๑ ที่พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีค่านิยมในวิชาแพทยศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง เพราะเป็นอาชีพที่สามารถเลือกทำงานได้อย่างอิสระ มีรายได้ดี มีเกียรติและก้าวหน้า ขณะที่นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำจะเลือกวิชา รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์เพราะหลังจากเรียนจบแล้วไปประกอบอาชีพที่มีเกียรติ มีอำนาจ เป็นผู้นำ และมีรายได้ดี นอกจากนี้สมพงษ์ มั่นระวัง^๒ ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา ๒๕๑๒ พบว่านักเรียนเลือกเรียนต่อโดยพิจารณาเหตุผลจากโอกาสที่จะร่ำรวยและเหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง เป็นประการสำคัญ

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นตามผลการเรียนพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางเท่านั้นที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๔ และ ๕.๘ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นกลุ่มนี้มุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมาย สังคมและการบัญชี ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ดีกว่าถิ่นเดิมถึงแม้จะมีความสามารถปานกลางแต่ก็มีความพยายามและมีความตั้งใจจริงเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และอาชีพที่นักเรียนเหล่านี้มุ่งหวังก็เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องมากในต่างจังหวัด

^๑สมุทร นุชนารถ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๑๒," หน้า ๔๔-๑๐๐.

^๒สมพงษ์ มั่นระวัง, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา ๒๕๑๒" (ปริญญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๓), หน้า ๑๖๑.

ตารางที่ ๓๓ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น
จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและผลการเรียน

ความมุ่งหวังในอาชีพ	ดีมาก			ดี			ปานกลาง			ต่ำ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๕๓.๑	๖๐.๑	๕๗.๘	๓๑.๑	๓๕.๙	๓๔.๒	๒๖.๓	๑๓.๓	๑๗.๑	๑๖.๗	๑๐.๓	๑๒.๙
สถาปนิก วิศวกร	๑๑.๑	๑๘.๔	๑๖.๐	๘.๓	๑๓.๗	๑๑.๘	๗.๔	๙.๓	๘.๗	๒.๑	๑๑.๘	๗.๘
กฎหมาย การเมือง	๑๖.๐	๖.๑	๙.๔	๒๒.๗	๑๒.๕	๑๖.๑	๒๘.๔	๒๕.๘	๒๕.๙	๒๙.๒	๓๕.๓	๓๒.๘
สอน	-	๑.๘	๑.๒	๓.๐	๖.๐	๕.๐	๕.๓	๗.๑	๖.๔	-	๗.๔	๕.๓
สังคม	๖.๒	๔.๕	๕.๗	๗.๖	๘.๙	๘.๕	๗.๔	๓.๓	๑๑.๕	๕.๘	๑๐.๓	๑๓.๘
บัญชี	๒.๕	๑.๘	๒.๐	๔.๕	๙.๓	๑๑.๑	๑๓.๗	๘.๐	๙.๗	๑๖.๗	๑๑.๘	๑๓.๘
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๓.๗	๒.๕	๒.๙	๖.๘	๒.๐	๓.๗	๕.๓	๕.๘	๕.๖	๑๐.๔	๕.๙	๗.๘
การค้า	๓.๗	๓.๘	๓.๗	๒.๓	๘.๕	๖.๓	๕.๒	๑๑.๙	๙.๗	๖.๑	๗.๒	๖.๘
เกษตร	๓.๗	-	๑.๓	๓.๘	๓.๒	๓.๔	๒.๑	๖.๕	๕.๓	-	-	-
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๘๑)	(๑๖๓)	(๒๔๔)	(๑๓๒)	(๒๔๘)	(๓๘๐)	(๙๕)	(๒๒๖)	(๓๒๑)	(๔๘)	(๖๘)	(๑๑๖)
* ค่าเฉลี่ย	๗.๔	๗.๙	๗.๔	๖.๕	๖.๖	๖.๖	๖.๔	๕.๕	๕.๘	๕.๗	๖.๐	๕.๙

*ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ตารางที่ ๓๔ อัตราส่วนร้อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น
จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ ผลการเรียนและเพศ

เพศและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	ดีมาก			ดี			ปานกลาง			ต่ำ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
ชาย												
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๕๑.๓	๕๗.๐	๕๔.๑	๒๒.๘	๓๓.๖	๒๘.๔	๑๓.๖	๖.๗	๘.๗	๔.๕	๒.๖	๓.๓
สถาปนิก วิศวกร	๒๐.๕	๒๙.๑	๒๖.๓	๑๑.๙	๒๑.๒	๑๗.๘	๑๓.๖	๑๗.๑	๑๖.๑	๔.๕	๑๕.๔	๑๑.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๐.๕	๓.๘	๙.๓	๓๗.๓	๑๕.๐	๒๓.๓	๔๗.๗	๓๘.๑	๔๐.๙	๔๕.๕	๕๑.๓	๔๙.๒
สอน	-	๑.๓	๐.๘	๑.๕	๕.๓	๓.๙	๒.๓	๓.๘	๓.๔	-	๒.๖	๑.๖
สังคม	๒.๖	๒.๕	๒.๕	๓.๐	๔.๔	๓.๙	๔.๕	๖.๗	๖.๐	๑๓.๖	๒.๖	๖.๖
บัญชี	-	๑.๓	๐.๘	๑๑.๙	๘.๘	๑๐.๐	๙.๑	๒.๙	๔.๗	๒๒.๗	๑๐.๓	๑๔.๘
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๒.๖	๑.๓	๑.๗	๖.๐	-	๒.๒	๒.๓	๕.๗	๔.๗	๔.๕	๕.๑	๕.๙
การค้า	-	๓.๗	๒.๗	๓.๐	๘.๐	๖.๒	๕.๖	๑๕.๒	๑๒.๑	๕.๗	๑๐.๖	๘.๑
เกษตร	๒.๕	-	๐.๘	๓.๐	๓.๕	๓.๓	๒.๓	๓.๘	๓.๔	-	-	-
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๓๔)	(๗๔)	(๑๑๘)	(๖๗)	(๑๑๓)	(๑๘๐)	(๔๔)	(๑๐๕)	(๑๔๙)	(๒๒)	(๓๔)	(๖๑)
* ค่าเฉลี่ย	๗.๑	๘.๑	๘.๐	๖.๖	๖.๘	๖.๗	๖.๕	๕.๘	๖.๐	๕.๘	๖.๑	๖.๐

ตารางที่ ๓๔ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น

จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ ผลการเรียนและเพศ

เพศและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	ดีมาก			ดี			ปานกลาง			ต่ำ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>หญิง</u>												
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๕๔.๘	๖๓.๑	๖๐.๓	๔๐.๐	๓๗.๘	๓๘.๕	๓๗.๓	๑๕.๐	๒๔.๘	๒๖.๕	๒๐.๗	๒๓.๖
สถาปนิก วิศวกร	๒.๔	๘.๓	๖.๓	๔.๖	๗.๔	๖.๕	๒.๐	๒.๕	๒.๓	-	๖.๕	๓.๖
กฎหมาย การเมือง	๑๑.๘	๘.๓	๙.๕	๗.๗	๑๐.๔	๙.๕	๑๑.๘	๑๓.๒	๑๒.๘	๑๕.๕	๑๓.๘	๑๔.๕
สอน	-	๒.๔	๑.๖	๕.๖	๖.๗	๖.๐	๗.๖	๙.๕	๙.๓	-	๑๓.๘	๗.๓
สังคม	๙.๕	๘.๓	๘.๗	๑๒.๓	๑๒.๖	๑๒.๕	๙.๖	๑๙.๐	๑๖.๓	๒๓.๑	๒๐.๗	๒๑.๘
บัญชี	๔.๘	๒.๔	๓.๒	๑๖.๕	๙.๖	๑๒.๐	๑๗.๖	๑๒.๕	๑๔.๐	๑๑.๕	๑๓.๘	๑๒.๗
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๔.๘	๓.๖	๔.๐	๗.๗	๓.๗	๕.๐	๗.๖	๕.๖	๖.๕	๑๕.๕	๖.๕	๑๐.๕
การค้า	๗.๑	๓.๖	๔.๘	๑.๕	๘.๘	๖.๕	๓.๕	๙.๑	๗.๕	๗.๗	๓.๕	๕.๕
เกษตร	๔.๗	-	๑.๖	๔.๗	๓.๐	๓.๕	๒.๐	๙.๑	๗.๐	-	-	-
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๔๒)	(๘๔)	(๑๒๖)	(๖๕)	(๑๓๕)	(๒๐๐)	(๕๑)	(๑๒๑)	(๑๗๒)	(๒๖)	(๒๔)	(๕๐)
* ค่าเฉลี่ย	๗.๓	๗.๗	๗.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๓	๕.๓	๕.๖	๕.๗	๖.๐	๕.๕

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

เมื่อนำเพศมาพิจารณาประกอบจากตารางที่ ๓๔ พบโดยส่วนรวมว่านักเรียนชายมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงไม่ว่าจะมีผลการเรียนระดับใด และเมื่อพิจารณาแต่ละเพศพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามระดับผลการเรียน เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นพบว่าทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นทั้งสิ้น ทั้งนี้ยกเว้นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีผลการเรียนปานกลางเท่านั้น ที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ซึ่งเมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นกลุ่มนี้มุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมายและการบัญชี ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ถึงแม้จะมีผลการเรียนปานกลางแต่ย้ายถิ่นมาเพื่อการศึกษาย่อมเกิดความพยายามและความตั้งใจจริง และอาชีพที่นักเรียนเหล่านี้มุ่งหวังก็เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องมากในต่างจังหวัด

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลการเรียนมีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพ โดยปรากฏผลว่านักเรียนมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามผลการเรียนที่ดีขึ้น และนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางเท่านั้นที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นและโดยเฉพาอย่างยิ่งอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมาย สังคม และการบัญชี แม้เมื่อควบคุมด้วยเพศแล้วก็ตาม

๒. การศึกษาของบิดา การศึกษาของบิดาน่าจะมีอิทธิพลต่อการวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคตของบุตรด้วย กล่าวคือบุคคลที่ได้รับการศึกษาแตกต่างกันน่าจะเห็นความสำคัญของแต่ละอาชีพแตกต่างกัน จากการศึกษาของจุฬารัตน์ วรสมันต์^๑ ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียนพบว่านักเรียนที่บิดามารดาได้รับการศึกษาต่างกันจะเลือกอาชีพต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่บิดาได้รับการศึกษาระดับเดียวกัน" จากตารางที่ ๓๕ พบโดยส่วนรวมว่านักเรียนมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของบิดาและเมื่อพิจารณา

^๑จุฬารัตน์ วรสมันต์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริศนาคามหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔), หน้า ๗๗.

ตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ น่าจะเป็น เพราะบิดาที่ได้รับการศึกษาสูงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ดี มีเกียรติและมีฐานะทาง เศรษฐกิจดีจึงน่าจะสนับสนุนให้บุตรประกอบอาชีพในระดับเดียวกับตนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพรทิพย์ ศรีวัชรินทร์^๑ ที่พบว่าหัวหน้าครัวเรือนชายทั้งเขตเมืองและเขตชนบทยังได้รับการศึกษาสูงขึ้น ทำได้ยังมีความคิดให้หนุ่มสาวประกอบอาชีพด้านวิชาชีพและข้าราชการมากขึ้น เท่านั้น

เมื่อเปรียบเทียบความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นตามระดับการศึกษาของบิดาพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ยกเว้นนักเรียนที่บิดาได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เท่านั้นที่ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้ น่าจะเป็น เพราะนักเรียนผู้ย้ายถิ่นที่บิดาได้รับการศึกษาระดับต่ำนั้นมีความต้องการที่จะ เขยิบฐานะทาง เศรษฐกิจ และสังคมของตนให้สูงขึ้นกว่าของบิดา เมื่อพิจารณาารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นที่บิดาได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นในกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย เกี่ยวกับการสังคม เกี่ยวกับการบัญชีและราชการ

เมื่อนำเพศมาพิจารณาประกอบ จากตารางที่ ๓๖ พบโดยส่วนรวมนักเรียนชายมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงและเมื่อพิจารณาแต่ละ เพศพบว่านักเรียนชายมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของบิดา ส่วนนักเรียนหญิงไม่พบความแตกต่างในส่วนรวมแต่เมื่อพิจารณาารายอาชีพพบว่านักเรียนหญิงมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับสังคมสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของบิดา การที่นักเรียนชายมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงนั้นน่าจะ เป็น เพราะการจัดอันดับอาชีพกล่าวคืออาชีพที่จัดอยู่ในอันดับสูงเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องและเป็นที่ยอมรับว่าเหมาะสมกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง

เมื่อเปรียบเทียบความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นตามระดับการศึกษาของบิดาและเพศพบว่านักเรียนชายหญิงผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ยกเว้นนักเรียนชายที่บิดาได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เท่านั้นที่พบว่านักเรียน

^๑พรทิพย์ ศรีวัชรินทร์, "การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนชายที่มีต่อการเลือกอาชีพของคนหนุ่มสาวในเขตชนบทและเขตเมืองของประเทศไทย," หน้า ๘๘.

ผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นกล่าวคือมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๗.๓ และ ๖.๘ ตามลำดับ และอาชีพที่นักเรียนเหล่านี้มุ่งหวังได้แก่อาชีพเกี่ยวกับแพทย์ วิทยาศาสตร์ และกฎหมาย ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนชายเหล่านี้มุ่งหวังที่จะยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของตนให้สูงขึ้นกว่าของบิดา

เมื่อนำผลการเรียนมาพิจารณาประกอบ จากตารางที่ ๓๗ พบโดยส่วนรวมว่าความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการเรียนไม่ว่าบิดาจะได้รับการศึกษาระดับใด กล่าวคือนักเรียนที่มีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้น เมื่อมีผลการเรียนดีขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดาและผลการเรียนพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นยกเว้นนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางกล่าวคือนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นไม่ว่าบิดาจะได้รับการศึกษาระดับใด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมายและการบัญชี ทั้งนี้ น่าจะเป็น เพราะนักเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาจึงมีความทะเยอทะยานและมีความตั้งใจจริง แม้ว่าจะมีผลการเรียนปานกลางก็ตาม

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียน กล่าวคือนักเรียนที่มีความมุ่งหวังในอาชีพสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของบิดาและนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น ยกเว้นนักเรียนที่บิดาได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่พบความแตกต่างโดยส่วนรวมแต่พบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย สังคม การบัญชีและราชการ เมื่อควบคุมด้วยเพศพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น เฉพาะนักเรียนชายที่บิดาได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพเกี่ยวกับแพทย์และกฎหมาย และเมื่อควบคุมด้วยผลการเรียนก็พบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น เฉพาะกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมายและการบัญชี นอกจากนี้ นักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ย้ายถิ่น

ตารางที่ ๓๕ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น

จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและการศึกษาของบิดา

ความมุ่งหวังในอาชีพ	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			อุดมศึกษา		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๓.๘	๓๐.๓	๓๑.๕	๓๘.๓	๓๕.๘	๓๖.๐	๓๐.๐	๓๑.๘	๓๑.๒
สถาปนิก วิศวกร	๗.๗	๑๕.๐	๑๒.๐	๙.๖	๑๑.๘	๑๑.๐	๗.๘	๑๒.๕	๑๐.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๓.๘	๑๕.๕	๑๘.๕	๒๐.๒	๑๕.๗	๑๗.๓	๒๓.๓	๑๙.๓	๒๐.๗
สอน	๓.๘	๖.๖	๕.๗	๓.๒	๕.๖	๔.๘	๑.๑	๕.๗	๔.๑
สังคม	๕.๘	๗.๘	๖.๗	๘.๕	๑๑.๒	๑๐.๓	๑๕.๕	๙.๗	๑๑.๓
บัญชี	๙.๒	๗.๗	๘.๒	๑๐.๖	๗.๓	๘.๕	๑๓.๓	๗.๕	๙.๕
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๗.๗	๕.๘	๕.๗	๕.๓	๕.๕	๕.๕	๕.๖	๒.๓	๓.๕
การค้า	๕.๗	๙.๖	๘.๐	๕.๓	๖.๗	๕.๙	๒.๒	๗.๓	๕.๖
เกษตร	๓.๕	๓.๗	๓.๘	๑.๐	๒.๕	๑.๘	๒.๓	๕.๐	๓.๕
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
๖จำนวน)	(๑๓๐)	(๒๗๑)	(๔๐๑)	(๕๕)	(๑๗๘)	(๒๓๓)	(๕๐)	(๑๗๖)	(๒๒๖)
*ค่าเฉลี่ย	๖.๖	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๗	๖.๗	๖.๕	๖.๖	๖.๖

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ตารางที่ ๓๖ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น

จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ การศึกษาของบิดาและ เพศ

เพศและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			อุดมศึกษา		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ชาย</u>									
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๒๐.๐	๒๕.๗	๒๕.๐	๓๓.๓	๒๗.๓	๒๕.๔	๒๓.๗	๒๔.๓	๒๔.๑
สถาปนิก วิศวกร	๑๑.๗	๒๓.๕	๑๕.๗	๑๖.๗	๑๖.๕	๑๖.๗	๑๔.๓	๒๑.๖	๑๕.๐
กฎหมาย การเมือง	๔๐.๐	๑๗.๒	๒๕.๐	๓๕.๗	๒๔.๗	๒๗.๖	๓๗.๑	๓๒.๔	๓๔.๕
สอน	๑.๗	๓.๗	๓.๑	-	๕.๒	๓.๔	๒.๔	๒.๗	๒.๖
สังคม	๕.๐	๓.๐	๓.๖	๕.๗	๕.๑	๗.๖	๗.๑	๕.๔	๖.๐
บัญชี	๑๐.๐	๕.๕	๖.๓	๕.๗	๗.๗	๖.๗	๕.๕	๕.๔	๖.๕
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๕.๐	๓.๗	๕.๒	-	๕.๒	๓.๔	๒.๔	-	๐.๕
การค้า	๓.๓	๑๓.๖	๑๐.๕	๒.๕	๓.๗	๓.๓	๒.๕	๕.๑	๓.๕
เกษตร	๓.๓	๓.๗	๓.๖	๒.๗	-	๐.๗	-	๕.๑	๒.๖
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๖๐)	(๑๓๒)	(๑๙๒)	(๔๒)	(๗๗)	(๑๑๙)	(๔๒)	(๗๔)	(๑๑๖)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๗.๓	๖.๗	๗.๐	๖.๕	๖.๕	๖.๕
<u>หญิง</u>									
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๔๕.๗	๓๔.๕	๓๗.๓	๔๒.๓	๔๐.๖	๔๑.๒	๓๕.๕	๓๗.๓	๓๖.๗
สถาปนิก วิศวกร	๔.๓	๕.๐	๕.๗	๓.๗	๗.๕	๖.๕	๒.๑	๕.๕	๕.๗
กฎหมาย การเมือง	๑๐.๐	๑๓.๗	๑๒.๕	๗.๗	๗.๕	๗.๕	๑๐.๕	๕.๗	๑๐.๑
สอน	๕.๗	๕.๕	๗.๑	๕.๗	๕.๕	๕.๕	-	๗.๗	๕.๓
สังคม	๕.๗	๑๑.๕	๙.๖	๑๑.๕	๑๒.๕	๑๒.๕	๒๐.๗	๑๒.๗	๑๕.๓
บัญชี	๗.๖	๑๐.๗	๑๐.๐	๑๕.๕	๖.๕	๕.๗	๑๖.๗	๗.๗	๑๑.๓
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๑๐.๐	๕.๗	๗.๒	๗.๗	๕.๐	๕.๒	๗.๓	๓.๕	๕.๓
การค้า	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๗.๕	๗.๗	๒.๑	๕.๕	๗.๕
เกษตร	๕.๓	๓.๕	๓.๕	-	๕.๐	๒.๕	๕.๒	๓.๕	๕.๐
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๗๐)	(๑๓๕)	(๒๐๕)	(๕๒)	(๑๐๑)	(๑๕๓)	(๕๗)	(๑๐๒)	(๑๕๐)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๕	๖.๓	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๑	๖.๕	๖.๓

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ตารางที่ ๓๗ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น
จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ การศึกษาของบิดา และผลการเรียน

ผลการเรียนและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			อุดมศึกษา		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
ดีมาก									
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๔๗.๑	๕๐.๗	๔๙.๕	๖๑.๑	๖๓.๒	๖๒.๕	๖๐.๐	๗๐.๖	๖๖.๗
สถาปนิก วิศวกร	๑๑.๘	๒๓.๙	๑๙.๘	๑๖.๗	๑๘.๔	๑๗.๙	๑๐.๐	๑๑.๘	๑๑.๑
กฎหมาย การเมือง	๒๖.๕	๖.๐	๑๒.๙	๕.๖	๕.๓	๕.๔	๑๐.๐	๘.๘	๙.๓
สอน	-	๓.๐	๒.๐	-	๒.๖	๑.๘	-	-	-
สังคม	๕.๙	๖.๐	๕.๘	๕.๕	๒.๖	๓.๕	๕.๐	๕.๙	๕.๕
บัญชี	๒.๙	๑.๔	๒.๐	-	๒.๖	๑.๘	๕.๐	-	๑.๙
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๒.๙	๖.๐	๕.๐	-	-	-	๕.๐	-	๑.๙
การค้า	๒.๙	๓.๐	๓.๐	๑๑.๑	๕.๓	๗.๑	-	๒.๙	๑.๙
เกษตร	-	-	-	-	-	-	๕.๐	-	๑.๘
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๓๔)	๑๐๐.๐ (๖๗)	๑๐๐.๐ (๑๐๑)	๑๐๐.๐ (๑๘)	๑๐๐.๐ (๓๘)	๑๐๐.๐ (๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๐)	๑๐๐.๐ (๓๔)	๑๐๐.๐ (๕๔)
* ค่าเฉลี่ย	๗.๖	๗.๖	๗.๖	๗.๗	๘.๐	๗.๙	๗.๕	๘.๒	๘.๐
ดี									
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๒๘.๙	๓๖.๗	๓๕.๑	๔๖.๗	๔๑.๓	๔๓.๐	๒๑.๔	๓๓.๕	๓๐.๙
สถาปนิก วิศวกร	๘.๙	๑๒.๒	๑๑.๑	๑๐.๐	๙.๕	๙.๗	๑๐.๗	๑๗.๗	๑๕.๖
กฎหมาย การเมือง	๒๖.๗	๑๖.๗	๒๐.๐	๑๓.๓	๗.๙	๙.๗	๒๘.๖	๑๑.๓	๑๖.๖
สอน	๕.๕	๖.๗	๕.๙	๓.๓	๖.๓	๕.๕	๓.๖	๕.๘	๕.๒
สังคม	๕.๕	๕.๖	๕.๒	๖.๗	๑๒.๗	๑๐.๘	๑๕.๓	๘.๑	๑๐.๐
บัญชี	๘.๙	๘.๙	๘.๙	๑๓.๓	๙.๕	๑๐.๘	๑๐.๗	๙.๗	๑๐.๐
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	๘.๙	-	๓.๐	๓.๓	๓.๒	๓.๒	๗.๑	๓.๒	๕.๒
การค้า	๒.๒	๑๐.๐	๗.๕	-	๖.๓	๕.๓	๓.๖	๘.๑	๖.๕
เกษตร	๖.๗	๓.๒	๕.๕	๓.๕	๓.๓	๓.๑	-	๓.๑	๒.๑
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๔๕)	๑๐๐.๐ (๘๐)	๑๐๐.๐ (๑๒๕)	๑๐๐.๐ (๓๐)	๑๐๐.๐ (๖๓)	๑๐๐.๐ (๙๓)	๑๐๐.๐ (๒๘)	๑๐๐.๐ (๖๒)	๑๐๐.๐ (๙๐)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๕	๖.๗	๖.๖	๗.๑	๖.๗	๖.๘	๖.๕	๖.๖	๖.๕

ตารางที่ ๓๗ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น
จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ การศึกษาของบิดา และผลการเรียน

ผลการเรียนและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			อุดมศึกษา		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ปานกลาง</u>									
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๘.๗	๑๒.๒	๑๙.๕	๑๔.๘	๑๓.๐	๑๓.๖	๒๗.๖	๑๔.๐	๑๘.๖
สถาปนิก วิศวกร	๓.๒	๙.๘	๘.๐	๑๑.๑	๗.๔	๘.๖	๓.๔	๘.๘	๗.๐
กฎหมาย การเมือง	๒๒.๖	๑๙.๕	๒๐.๕	๒๕.๙	๒๕.๙	๒๕.๙	๓๑.๐	๒๔.๖	๒๖.๗
สอน	๙.๗	๖.๑	๗.๑	๗.๔	๗.๔	๗.๔	-	๑๐.๕	๗.๐
สังคม	๓.๒	๙.๘	๘.๐	๗.๔	๑๘.๕	๑๔.๘	๑๓.๘	๑๔.๐	๑๔.๐
บัญชี	๖.๕	๙.๘	๘.๘	๒๒.๒	๗.๔	๑๒.๓	๑๗.๘	๘.๘	๑๐.๕
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๖.๕	๘.๕	๘.๐	๗.๔	๗.๔	๗.๔	๓.๔	๓.๕	๓.๕
การค้า	๖.๕	๑๕.๙	๑๓.๓	๓.๘	๙.๓	๗.๔	๓.๔	๗.๐	๕.๗
เกษตร	๓.๑	๘.๕	๗.๐	-	๓.๗	๕.๖	๓.๖	๘.๘	๗.๐
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๓๑)	๑๐๐.๐ (๘๒)	๑๐๐.๐ (๑๑๓)	๑๐๐.๐ (๒๗)	๑๐๐.๐ (๕๔)	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๒๙)	๑๐๐.๐ (๕๗)	๑๐๐.๐ (๘๖)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๖	๕.๑	๕.๖	๖.๐	๕.๗	๕.๘	๖.๔	๕.๗	๕.๙
<u>ต่ำ</u>									
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๖.๗	๔.๐	๕.๐	๓๗.๕	๒๗.๘	๓๒.๔	-	-	-
สถาปนิก วิศวกร	-	๑๒.๐	๗.๕	-	๑๑.๑	๕.๙	-	๑๐.๕	๗.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๐.๐	๓๒.๐	๒๗.๕	๓๗.๕	๒๗.๘	๓๒.๔	-	๕๒.๖	๓๗.๐
สอน	-	๑๒.๐	๗.๕	-	๕.๖	๒.๙	-	๕.๕	๓.๗
สังคม	๑๓.๓	๑๒.๐	๑๒.๕	๑๒.๕	-	๕.๙	๓๗.๕	๑๐.๕	๑๘.๕
บัญชี	๒๖.๗	๑๖.๐	๒๐.๐	-	๑๑.๑	๕.๙	๕๐.๐	๑๐.๕	๒๒.๒
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๒๐.๐	๘.๐	๑๒.๕	๖.๓	๑๑.๑	๘.๘	๑๒.๕	-	๓.๗
การค้า	๑๓.๓	๕.๐	๗.๕	๖.๒	๕.๕	๕.๘	-	๑๐.๕	๗.๕
เกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๑๕)	๑๐๐.๐ (๒๕)	๑๐๐.๐ (๔๐)	๑๐๐.๐ (๑๖)	๑๐๐.๐ (๑๘)	๑๐๐.๐ (๓๔)	๑๐๐.๐ (๘)	๑๐๐.๐ (๑๙)	๑๐๐.๐ (๒๗)
* ค่าเฉลี่ย	๕.๖	๕.๘	๕.๕	๖.๙	๖.๕	๖.๗	๕.๒	๖.๐	๕.๕

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกันน่าจะมีอิทธิพลให้บุตรเลือกอาชีพแตกต่างกัน จากการศึกษา Choman^๑ ที่ศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพของนักเรียนพบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะพิจารณาเลือกอาชีพทางการเงิน การควบคุมงานและมีเกียรติมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจสูงกว่า แสดงให้เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพ ดังนั้นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่น่ามาพิจารณาในการศึกษานี้คืออาชีพของบิดา

๑. อาชีพของบิดา จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยต่าง ๆ พบว่าอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพของบุตร กล่าวคือบุตรส่วนใหญ่จะมุ่งหวังอาชีพระดับเดียวกับอาชีพของบิดา ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "นักเรียนผู้ย้ายถิ่นน่าจะมี ความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นที่บิดามีอาชีพเดียวกัน" จากตารางที่ ๓๔ พบว่าความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดา กล่าวคือนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๗ และ ๖.๕ ตามลำดับ ทั้งนี้จะเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากบิดาให้เลือกอาชีพระดับเดียวกับตน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Ezell และ Tatate^๒ ที่พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงเลือกอาชีพที่คล้ายคลึงกับอาชีพของบิดามารดา เมื่อพิจารณารายอาชีพปรากฏผลว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับสถาปนิก วิศวกรสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพ ทั้งนี้จะเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในการศึกษาซึ่งบิดาที่ประกอบอาชีพกรรมาชีพไม่อาจหาเงินมาสนับสนุนได้

^๑Channy Ruce Choman, "Vocational Values of Children as They Relate to Economic Grade Level, Sex and Parental Occupational Level," Dissertation Abstracts 69 (March-April 1969) : 3958-3959.

^๒Lonnie E. Ezell and Henry H. Tatate, "High School Students Look to the Future," Journal of Educational Research 49 (November 1955) : 217-222.

เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นตามอาชีพของบิดาพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น เฉพาะในกลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๘ และ ๖.๕ ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพกรรมมาชีพนั้นตรงกันข้ามกล่าวคือนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๖ และ ๖.๔ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่าในกลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพนั้นนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ อาชีพเกี่ยวกับสถาปนิก อาชีพเกี่ยวกับการสอนและอาชีพเกี่ยวกับการค้า ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาชีพเหล่านี้มีรายได้ดีและแพร่หลายมาก ในกรุงเทพมหานคร ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพกรรมมาชีพนั้นปรากฏว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ เกี่ยวกับกฎหมาย เกี่ยวกับการบัญชีและราชการ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนผู้ย้ายถิ่น เหล่านี้มีความมุ่งหวังที่จะเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพราะอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีและได้รับการยกย่องนับถือมาก ผลที่ได้จากการศึกษานี้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ Super^๑ ที่ว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีแนวโน้มมุ่งหวังจะประกอบอาชีพสูงกว่าอาชีพ เดิมของบิดามารดา

เมื่อนำผลมาพิจารณาประกอบ จากตารางที่ ๓๔ พบโดยส่วนรวมว่านักเรียนชายมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงไม่ว่าบิดาจะประกอบอาชีพอย่างไร เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมมาชีพ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียน เหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากบิดาให้เลือกอาชีพระดับเดียวกับตนและบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสูงส่วนใหญ่มักจะชักนำให้บุตรเลือกอาชีพตามใจตนด้วย^๒

เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างความมุ่งหวังในอาชีพของนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น ยกเว้นนักเรียนชาย

^๑Donald E. Super, The Psychology of Careers. (New York : Harper and Brothers, 1957), p. 243.

^๒ก๊อ สวัสดิพานิช, วัยรุ่นและการปรับปรุงบุคลิกภาพ, หน้า ๗๔.

ที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพ เท่านั้นที่แสดงผลตรงตามสมมุติฐานกล่าวคือนักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยของอันดับอาชีพเท่ากับ ๖.๘ และ ๖.๖ ตามลำดับ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้มุ่งหวังที่จะเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมให้สูงกว่าบิดาและเมื่อพิจารณารายอาชีพก็พบว่านักเรียนชายผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับกฎหมายเป็นอันดับแรก

เมื่อนำผลการเรียนมาพิจารณาประกอบจากตารางที่ ๔๐ พบโดยส่วนรวมว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดีปานกลางส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและต่ำนั้นมีความมุ่งหวังตรงกันข้าม เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการย้ายถิ่นก็ปรากฏผลเช่นเดียวกันทั้งนี้ ยกเว้นนักเรียนผู้ย้ายถิ่นที่มีผลการเรียนดีปานกลางซึ่งปรากฏว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพเล็กน้อย ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้มีความมุ่งหวังสูงตามระดับผลการเรียนและตามสถานภาพการย้ายถิ่นแต่ด้วยเหตุที่นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพนั้นมีความกดดันทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่า จึงทำให้มีความมุ่งหวังสูงกว่าและแม้เมื่อพิจารณารายอาชีพก็พบว่านักเรียนกลุ่มนี้มีความมุ่งหวังในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์และกฎหมายสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพมาก

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนผู้ย้ายถิ่นและนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นตามอาชีพของบิดาและผลการเรียนพบว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่าผู้ย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางเท่านั้นที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น และเมื่อพิจารณารายอาชีพพบว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้มุ่งหวังสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นในอาชีพเกี่ยวกับแพทย์ กฎหมาย และการบัญชี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้มีความสามารถปานกลางแต่มีความลำบาก เนื่องจากต้องจากถิ่นเดิมจึงมีแรงจูงใจและมีความหวังในความสำเร็จอันปลายสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น

จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในอาชีพของบุตร โดยปรากฏผลว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพ และนักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่นมีความมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ย้ายถิ่น ทั้งนี้ยกเว้นนักเรียนชายที่บิดาประกอบอาชีพกรรมาชีพและนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพและกรรมาชีพ เท่านั้นที่นักเรียนผู้ย้ายถิ่นมุ่งหวังในอาชีพสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ย้ายถิ่น

ตารางที่ ๓๘ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพและ
อาชีพของบิดา

ความมุ่งหวังในอาชีพ	วิชาชีพ			กรรมอาชีพ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๒๗.๕	๓๖.๖	๓๓.๖	๓๕.๕	๓๑.๒	๓๒.๖
สถาปนิก วิศวกร	๑๐.๕	๑๕.๕	๑๔.๐	๗.๕	๑๒.๐	๑๐.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๕.๖	๑๕.๒	๑๘.๘	๒๐.๘	๑๖.๘	๑๘.๑
สอน	๑.๐	๕.๕	๓.๖	๓.๓	๖.๒	๕.๓
สังคม	๕.๓	๖.๗	๗.๖	๘.๘	๑๐.๐	๘.๖
บัญชี	๑๒.๘	๖.๗	๘.๘	๑๐.๘	๗.๘	๘.๘
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๕.๗	๓.๐	๓.๖	๗.๕	๕.๒	๕.๓
การค้า	๕.๗	๕.๘	๘.๐	๓.๕	๘.๕	๖.๘
เกษตร	๓.๕	๑.๒	๒.๐	๒.๕	๓.๕	๓.๐
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๘๖)	(๑๖๕)	(๒๕๐)	(๒๔๐)	(๕๐๐)	(๗๔๐)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๕	๖.๘	๖.๗	๖.๖	๖.๕	๖.๕

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ตารางที่ ๓๔ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ อาชีพของบิดา และเพศ

เพศและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	วิชาชีพ			กรรมอาชีพ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ชาย</u>						
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๒๕.๐	๒๕.๒	๒๗.๕	๒๕.๐	๒๕.๕	๒๕.๗
สถาปนิก วิศวกร	๑๕.๕	๒๓.๑	๒๐.๒	๑๓.๕	๒๐.๕	๑๘.๗
กฎหมาย การเมือง	๓๖.๕	๑๘.๕	๒๕.๗	๓๗.๕	๒๓.๘	๒๘.๐
สอน	๒.๓	๕.๖	๓.๗	๑.๐	๓.๓	๒.๖
สังคม	๒.๓	๗.๗	๕.๕	๕.๘	๕.๒	๕.๗
บัญชี	๕.๑	๖.๒	๗.๓	๘.๗	๕.๕	๖.๗
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๕.๕	๓.๑	๓.๗	๓.๘	๒.๕	๓.๒
การค้า	๒.๓	๗.๖	๕.๕	๒.๕	๑๐.๕	๘.๒
เกษตร	๕.๕	-	๐.๕	๑.๘	๒.๖	๒.๒
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๕๕)	(๖๕)	(๑๐๕)	(๑๐๕)	(๒๓๕)	(๓๔๓)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๘	๖.๖	๖.๗
<u>หญิง</u>						
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๑.๐	๕๑.๕	๓๘.๓	๕๓.๕	๓๖.๐	๓๘.๕
สถาปนิก วิศวกร	๕.๘	๑๑.๑	๙.๒	๒.๕	๓.๘	๓.๕
กฎหมาย การเมือง	๑๕.๓	๑๓.๑	๑๓.๕	๘.๑	๑๐.๓	๙.๖
สอน	-	๕.๑	๓.๕	๕.๑	๘.๘	๗.๖
สังคม	๑๖.๗	๖.๑	๙.๒	๑๑.๐	๑๕.๓	๑๓.๕
บัญชี	๑๖.๗	๗.๑	๙.๕	๑๒.๕	๙.๖	๑๐.๖
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๕.๘	๓.๐	๓.๖	๑๐.๓	๕.๕	๗.๑
การค้า	๗.๑	๑๑.๐	๙.๕	๓.๘	๖.๕	๕.๕
เกษตร	๑.๖	๑.๑	๒.๕	๒.๕	๓.๓	๓.๗
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๕๒)	(๙๕)	(๑๔๗)	(๑๓๖)	(๒๖๑)	(๓๙๗)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๐	๖.๗	๖.๕	๖.๒	๖.๒	๖.๒

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง อันดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง

ตารางที่ ๔๐ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น
จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ อาชีพของบิดา และผลการเรียน

ผลการเรียนและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	วิชาชีพ			กรรมอาชีพ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ดีมาก</u>						
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๔๔.๔	๖๒.๓	๕๗.๗	๕๕.๔	๕๙.๓	๕๗.๘
สถาปนิก วิศวกร	๑๖.๗	๑๗.๐	๑๖.๙	๑๐.๗	๑๘.๗	๑๕.๖
กฎหมาย การเมือง	๑๑.๐	๙.๔	๙.๙	๑๗.๙	๔.๔	๙.๕
สอน	-	๑.๙	๑.๔	-	๒.๒	๑.๔
สังคม	๕.๕	๓.๘	๔.๒	๕.๔	๕.๕	๕.๔
บัญชี	๕.๖	๑.๘	๒.๘	๑.๘	๒.๒	๒.๐
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๕.๖	-	๑.๔	๓.๖	๔.๔	๔.๑
การค้า	๕.๖	๓.๘	๔.๒	๓.๖	๓.๓	๓.๔
เกษตร	๕.๖	-	๑.๔	๑.๘	-	๐.๘๘
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๑๘)	(๕๓)	(๗๑)	(๕๖)	(๙๑)	(๑๔๗)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๙	๘.๑	๗.๘	๗.๖	๗.๘	๗.๗

ตารางที่ ๔๐ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้อยู่ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ อาชีพของบิดา
และผลการเรียน

ผลการเรียนและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	วิชาชีพ			กรรมอาชีพ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ดี</u>						
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๓๕.๗	๓๓.๙	๓๔.๕	๒๙.๔	๓๗.๒	๓๔.๖
สถาปนิก วิศวกร	๑๔.๓	๑๘.๖	๑๗.๒	๘.๒	๑๑.๖	๑๐.๕
กฎหมาย การเมือง	๒๕.๐	๑๐.๒	๑๕.๙	๒๒.๔	๑๒.๒	๑๕.๖
สอน	-	๘.๕	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗
สังคม	๓.๖	๓.๔	๓.๕	๙.๕	๑๑.๖	๑๐.๕
บัญชี	๑๐.๗	๑๑.๙	๑๑.๕	๑๒.๙	๘.๗	๑๐.๑
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๗.๑	๓.๕	๕.๖	๗.๑	๑.๗	๓.๕
การค้า	-	๘.๕	๕.๗	๒.๕	๙.๕	๗.๐
เกษตร	๓.๖	๑.๖	๒.๕	๓.๕	๒.๙	๓.๑
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๒๘)	(๕๙)	(๘๗)	(๘๕)	(๑๗๒)	(๒๕๗)
* ค่าเฉลี่ย	๕.๕	๖.๗	๖.๓	๖.๔	๖.๖	๖.๕

ตารางที่ ๕๐ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ อาชีพของบิดา
และผลการเรียน

ผลการเรียนและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	วิชาชีพ			กรรมอาชีพ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ปานกลาง</u>						
แพทย์ วิทยาศาสตร์	๑๘.๒	๑๔.๗	๑๖.๗	๓๑.๑	๑๓.๕	๑๘.๑
สถาปนิก วิศวกร	๓.๘	๘.๘	๖.๗	๖.๖	๙.๕	๘.๖
กฎหมาย การเมือง	๓๘.๕	๒๖.๕	๓๑.๗	๒๑.๓	๒๒.๘	๒๒.๕
สอน	๓.๘	๕.๙	๕.๐	๖.๖	๘.๒	๗.๘
สังคม	๗.๗	๑๔.๗	๑๑.๗	๘.๒	๑๒.๓	๑๑.๒
บัญชี	๑๕.๙	๕.๙	๑๐.๐	๑๓.๑	๙.๕	๑๐.๓
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	๓.๘	๕.๙	๕.๐	๖.๖	๖.๕	๖.๕
การค้า	๓.๙	๑๘.๗	๑๐.๐	๘.๙	๑๑.๐	๙.๕
เกษตร	๓.๙	๒.๙	๓.๕	๑.๖	๗.๐	๕.๖
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๒๖)	(๓๕)	(๖๐)	(๖๑)	(๑๗๑)	(๒๓๒)
* ค่าเฉลี่ย	๖.๒	๕.๗	๕.๙	๖.๕	๕.๕	๕.๗

ตารางที่ ๔๐ (ต่อ) อัตราส่วนย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ผู้ย้ายถิ่น
และผู้ไม่ย้ายถิ่น จำแนกตามความมุ่งหวังในอาชีพ อาชีพของบิดา
และผลการเรียน

ผลการเรียนและ ความมุ่งหวังในอาชีพ	วิชาชีพ			กรรมอาชีพ		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ต่ำ</u>						
แพทย์ วิทยาศาสตร์	-	-	-	๒๓.๓	๑๒.๐	๑๖.๓
สถาปนิก วิศวกร	-	๑๖.๗	๔.๕	๗	๑๐๗๐	๖.๓
กฎหมาย การเมือง	๒๒.๒	๔๑.๗	๓๓.๓	๒๓.๓	๓๖.๐	๓๑.๓
สอน	-	-	-	-	๑๐.๐	๖.๓
สังคม	๒๒.๓	๑๖.๗	๑๔.๕	๑๖.๗	๖.๐	๑๐.๐
บัญชี	๓๓.๓	๘.๓	๑๔.๐	๑๖.๗	๑๒.๐	๑๓.๕
ราชการ รัฐวิสาหกิจ	-	๘.๓	๕.๕	๑๖.๗	๖.๐	๑๐.๘
การค้า	๒๒.๒	๘.๓	๑๔.๐	๓.๓	๘.๐	๖.๐
เกษตร	-	-	-	-	-	-
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๔)	(๑๒)	(๒๑)	(๓๐)	(๕๐)	(๘๐)
* ค่าเฉลี่ย	๕.๕	๕.๕	๕.๒	๕.๕	๖.๑	๖.๐

* ค่าเฉลี่ย หมายถึง ลำดับอาชีพในกลุ่มที่มุ่งหวัง